

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р Катерина Илионова Стамболиева,
Директор на Институт по невробиология – БАН

Относно: конкурс за избор на „Професор” в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика; професионално направление 4.3. Биологически науки; научна специалност „Физиология“ към Катедра „Физиология и патофизиология“ на Факултет по медицина, Медицински Университет-Варна.

Със Заповед № Р-109-131 от 22.02. 2023 г. на Заместник Ректора на Медицински Университет - Варна съм избрана за член на Научно жури, а на заседание на Научното жури съм определена да изготвя становище по настоящия конкурс за заемане на академична длъжност „професор“, обявен в Държавен вестник бр.102 от 23.12.2022г.

Единствен кандидат в конкурса е доцент д-р Маргарита Стефанова Великова, д.м. Кандидатката е представила всички необходими документи и са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински Университет-Варна, които ми бяха предоставени.

Доц. Великова завършва медицина във ВМИ-Варна през 1988г. През 1991г. постъпва на работа като асистент в Катедрата по Физиология, а през 1996г. придобива специалност „Физиология“. През 2010 г. придобива образователната и научна степен „Доктор“ по научна специалност 01.06.17 „Физиология на животните и човека” (ВАК) след защита на дисертационен труд на тема “Поведенчески отговори, предизвикани от вазоактивен интестинален пептид, въведен в хипокампа на плъхове с експериментален модел на депресия”. От 2012г. е доцент в Катедрата по физиология и патофизиология на Медицински Университет – Варна.

Доцент Маргарита Великова кандидатства в конкурса с общо 53 научни публикации, които не повтарят трудовете за придобиване на ОНС "доктор" и "доцент". От тях 10 са статии в български и международни списания, реферирани в световноизвестни база данни (Web of science, Scopus) са представени като съответстващи на хабилитационен труд (група показатели В). Други 20 публикации в реферирани списания (Web of science, Scopus) са включени в група показатели Г. Представени са и 23 статии, извън минималните наукометрични изисквания. 21 от публикациите са в списания с импакт

фактор (ИФ); а общият им ИФ е 40,224. В 36 от публикациите доц. Великова е първи (18) или втори (18) автор. Кандидатката е представила справка от библиотеката на МУ-Варна с 116 цитирания в списания, реферирани в световноизвестни бази данни. Високата цитируемост на публикациите е показател за актуалността на тематичните разработки на кандидатката и за международното признание на резултатите. През годините доц. Великова е взела участие в 55 научни форуми, от които 11 международни, 22 национални с международно участие и 23 национални. Научната и активност е свързана и с участие в разработването на 3 научни проекта, от които 2 са осъществени съвместно с ИНБ-БАН, а в момента е ръководител на проект, финансиран от фонд „Наука”, МУ-Варна.

Научните интереси на доц. Великова са обособени в 5 научни направления:

I. Изследвания в областта на експерименталната неврофизиология върху участието на мозъчната ендоканабиноидна система (ECS), ренин-ангиотензинова система (RAS) и мозъчния вазоактивен интестинален пептид (VIP) в механизмите на депресивно-подобното състояние, предизвикано чрез двустранна олфакторна булбектомия (OBX) на плъхове.

II. Проучвания на латерализацията на поведенческите отговори на мозъчни структури (хипокамп, амигдала), въввлечени в депресивно-подобното състояние при въвеждане на невропептиди (VIP, Ang II), антагонисти на рецепторите им и канабиноидни рецепторни лиганди.

III. Проучвания на ролята на хипокампалната ренин-ангиотезинова система и мозъчната ендоканабиноидна система в поведенческите реакции при плъхове.

IV. Проучване на влиянието на хормоните на хипоталамо-хипофизо-тиреоидната хормонална ос (ХХТ) върху хемостазата и фибринолизата при плъхове.

V. Оценка на психичното здраве на студенти по медицина (анкетни проучвания) и на реактивността на човешкия организъм към стрес.

Приносите от научните разработки са изложени подробно в представената авторска справка. Изложението е систематично, логично, и показва задълбочените познания на кандидата в съответната научна област. Прави впечатление задълбоченото и целенасочено изследване през годините на функционалната роля на невропептиди и ендоканабиноиди в регулацията на невроналните мозъчни процеси и в осъществяването на поведенчески реакции, както и участието им в механизмите на депресивните

разстройства. Приемам без забележки представената справка за научните приноси на публикациите.

Доц. Великова има над 31 г. преподавателски стаж в Катедрата и много висока учебна натовареност (средно над 550 часа годишно за последните 3 години). Учебно-преподавателската и дейност включва провеждане на лекции и практически упражнения на студенти по медицина, дентална медицина и фармация, изготвяне на учебни програми за преподаване по физиология за специалност медицина, дентална медицина, и за обучение по докторска програма по физиология. Като самостоятелен автор или съавтор е участвала в създаването на 8 учебни помагала за студенти от различни специалности в МУ-Варна. Доцент Великова осъществява и отговорна административната дейност, като последователно е заемала длъжностите административен асистент, координатор на чуждоезиково обучение, курсов ръководител, Ръководител на учебен сектор, Ръководител на катедра. Наред с това, тя предава своя опит и знания в обучението на млади учени в Катедрата, като е научен ръководител на 3 докторанти (двама от тях защитили), 2 дипломанти и е ръководител на двама специализанти.

В заключение считам, че доцент д-р Маргарита Великова, е изграден учен с висока квалификация, значими научни приноси и дългогодишен преподавателски опит, който ще допринесе за бъдещото развитие на катедрата. Наукометричните ѝ показатели не само покриват, но и значително надхвърлят критериите, посочени в Правилника за приложение на закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна за заемане на академичната длъжност „професор”.

Гореизложеното ми дава основание да гласувам "ЗА" и убедено предлагам на Научното жури да присъди академичната длъжност „професор” и препоръча на Факултетния съвет да избере доц. д-р Маргарита Стефанова Великова, д.м. за „професор“ в област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление. 4.3. Биологически науки, специалност „Физиология“ за нуждите на Катедра „Физиология и патофизиология“ на Факултет по медицина, МУ-Варна.

София, 24.04.2023г.

Член на Научното жури:.....
(доц. д-р. Катерина Стамболиева)